

5. Haimre koolimaja ehitamine!

Orgita suur küla Põrjaka talu peremees Villem Zimmermann oli sel ajal Haimre valla peatalitaja, kes ka muhulgu Haimre koolimaja ehitamise tööülesande oma esma lahendamise mureks ja südame asjaks võttis. 1927-28. a. lasi Orgita küla paemurrust murda baasi ning tellis maavalitsuse arhitektist koolimaja projekti. Samal ajal võttis talitaja koos valla volikoguga vastu otsuse, eraldada Koopa talu põllult koolimaja ehitamiseks maad, mis ka maakatastris kinnitati. Koolimaja ehituse krunt, mis saadi Koopa asundus talu viimasest pällust, asub endise Haimre mõisa piirimaal. Maantee, mis Haimre mõisast tuleb ja koolimaja eest mööda minnes Kastimõisa lähel, oli vanasti mõisa ajal Haimre mõisa piiri kohal maantee peal värav, mis kandis Koopa värava nime. Sellest ka ehituse ajal ja vähe aega selle järel kandis Haimre kool, Koopa-värava koolimaja nime, mis on koolimaja esimene legendi nimi. Koolimaja ehitati valla raha ja riigi toetusega, aga, samal ajal oli valla talitaja koos valla volikoguga võtnud vastu otsuse, et kohaliku taluteli, kelle lapsed annavad käima Haimre koolis, peale panna koolimaja ehitusmaterjali kohale veo normkohustus ja selleni ka taluperemeestele kirjalikud käsud kätte anti. Suga siis alustasid lähikümbriuskoonna talumehed 1927.-28. a. talvel Orgita paemurrust lahti murtud baasi hobusteregedega koolile eraldatud Koopa värava maale ehituse platsile vedama, siis ka sama talvel kõik koolimaja ehitamiseks vajalik baas kõik järjest välja hobustega veeti. 1929. a. alguses eraldati Haimre koolimaja ehitamiseks riigi metsast, Sõtkerüla vahikonnast raiealad, millest Haimre vallavalits lasi Haimre koolimaja ehitamise jaoks üles töötada

6. üle 200 th. kvaliteetset ümar palke ja sejärel Haimre valla talu mehed need palgid võik Hoopa värava koolimaja ehituse platsile kokku vedasid. Mina käisin ka oma isaga koos Sõtkerüla vahtkonnast Haimre koolimaja ehituse palke Hoopavärava kooli ehituse platsile vedamas. 1929. a. suvel toodi Haimre koolimaja ehitusplatsile saeraator, mis säääl koha peal laua ja prussi saagimiseks üles paigaldati ning sejärel kokku toodud palgid ka võik läbi saeti, saetud materjal vahe lattidega viinastati ja materjali viinadale tehti laud katused peale, mis kaitseb vihma ja lume eest ning materjal katuse all kuivab. 1929. a. suvel alustati Haimre koolimaja ehituse tööga. 1930. a. sügisel sai kooli maja katuse alla, mis ehitati koos kõrstendega. 1929. a. suvel vedasid talu mehed samuti valla küüdi käsu järgi Naisivalla Nõmmerüla Raadiku talu lubja ahjust põletatud pae-lubja kivie Haimre koolimaja ehituse platsile, kus nad säääl ilmastiku ja vihma käes valguks luoja pulbriks lagunesid ja seda müüri mürdi segu sees kasutati. Koolimaja sisemised ehituse tööd kestsid edasi ja ehituse juures oli palju mehi, oli ka Poola rahvusest töömehi ja transporttöölisi, kus ehituse juures materjali teisaldasid, sest sel ajal ei olnud ehituse juures materjali tõste kraanat. 1932. a. septembris lõpetati Haimre koolimaja ehituse tööd ja algas koolimaja ehituse prahi koristamine ja ehitus materjalide ülejäägi viinastamine, mida Hasti-Haimre talupidajad olid kohustatud tegema ja tegid tasuta hoogtöö korras, millest mina ka samuti osa võtsin, süüarast en ta mulli meeldi jäänud. 1932. a. 11. okt. kolis kool endisest vanast Hasti koolimajast, valminud Haimre uude koolimajja, kus toimur ka pidulik avamine. Allkirj: Albert Kusala

1932. aastal valiti esimene abitalitaja
 Hasti järgrüla Luige talu peremees Karl Tamberg
 häälte enamusega pea vallavanemaks ja eelmine peatalitaja
 Willem Zimmermann langes välja. Ehk ta küll Haimre kooli-
 maja shitamiseega palju vaeva nägi ja inakaronna amet-
 nixega vägikraigast vedas ning kolm aega hausalt
 Haimre valda tunis, ei vedanud tal valimistel enam neljanda
 aja peale. Abi vallavanemaks valiti Haimre asunduse
 Vahanõmme talu peremees August Saar. Teine abivalla-
 (valla) vanem valiti Haimre Jõeääre külast, Känderm.
 talu peremees Edoard Pepik, sest siin pool jõge kuulus
 Jõeääre küla Haimre valla alla ja seepärast sääält
 ka abi vallavanem valiti, kes tummik kohalike
 olusid ja üleskirkivad küsimusi aitab vallavalitsus
 lahendada. Haimre valla hoolerogu esimene oli Hasti
 Lokuta külast talu peremees Johan Jaagu. Valla
 hoolerogu vastutas ja hoolitses valla-vaeste ning vaestaste
 koolis käima toetuse eest, samuti vastutas hoolerogu
 selle eest, et koolis käija vanlaps saab materjal. toetuse kätte.
 juuni 2004.a. Albert Uesalu.